

פרד :

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

עין משפט
גר מצוה

צ א מ"י פ"י מהל ק"פ
הלכ"ה :
צב ב מ"י ט"ז ה"ו :
צב ג מ"י ט"ז ה"ו :
צב ד מ"י ט"ז ה"ו :
צב ה מ"י ט"ז ה"ו :
צב ו מ"י ט"ז ה"ו :
צב ז מ"י ט"ז ה"ו :
צב ח מ"י ט"ז ה"ו :
צב ט מ"י ט"ז ה"ו :

רבינו חננאל

הבא בסומא איכא
ביניהו. רב יוסף אמר
היה לו שעת הכושר
ונפסל איכא ביניהו. ורבי
בין פסחין. ואסיקא
תניא בי אביעא מנייהו ר'
אמר בבית אחי יאכל
ועצם לא תשברו בו על
הכשר חייב ולא על
הפסול. היתה לו שעת
הכושר ונפסלה יש בו
משום שבירת העצם
כשעת אכילה יש בו משום
[שבירת עצם]. אין בו
בעצם כשר שיעור כיה
אין בו משום שבירת עצם.
תניא השורף בעצמות
והמתוך גברים אין בו
משום שבירת העצם.
איתמר עבם שאין עליו
מידת כשר במקום זה ויש
עליו מידת כשר במקום
אחר. ר' יוחנן אמר יש בו
משום שבירת העצם ויש
לקיש אמר אין בו משום
שבירת העצם. איתביה ר'
יוחנן לר' שמעון בן לקיש
ועצם לא תשברו בו ולא
והריצא הכי ועצם לא
תשברו בו אחר עצם שיש
עליו כוית כשר במקום זה
ואחר עצם שאין עליו כוית
כשר במקום זה ויש עליו
כוית כשר במקום אחר
כ"י.

היתה לו שעת הכושר ונפסל איכא ביניהו סאן דאמר כשר הא
כשר הוא. לא משום דדריש בו כשר ולא כפסול משמע
ליה הכי דהא ר' שמעון מפרש לעיל^(א) מילתיה דר"ק דקמיני נמי צו
ככשר ולא כפסול וקאמר אחד זה ואחד זה אין צו משום שבירת
עצם כשר לא מצי למישכח
מצי דאיכא ביניהו אלף היתה לו
שעת הכושר ונפסל: **אמר שיצא**
מקצתו איכא ביניהו סאן דאמר כשר
כשר. מומיה אמאי משיב ליה כשר
טפי מצד אכילה הא מה שאינו ראוי
לאכילה לאו כשר הוא:
ה"ג היתה לו שעת הכושר ונפסל
אין בו משום שבירת העצם.
ול"ג יש בו דאי גר' תיקשי לרבי יוסף
ולא משכחין כהרצנה מנייהו ולית
דגסג לעיל במילתיה דרבי יוסף למ"ד
כשר לאו כשר הוא למ"ד יאכל צר
אכילה הוא ולפי זה מיתוקמה גירסת
הספרים דגר' יש צו ואין נראה
דכבוש שמעתין טפי נתיק (א) מאכילה
דלצר שילא מקלחו דכשר קמי ליה
ולא צר אכילה הוא:
איתמר אבר שאין עליו כוית
כשר במקום זה כ"י.
נראה לר"י ולר"ב"ל דלניבא דרבי
קמיפלגי דקמיני צברייתא קתמא יש
צו שיעור אכילה יש צו משום שבירת
העצם ונפלוגתא דרבינא ורבי אשי
קמיפלגי אלל לרצנן לר"ע יש צו משום
שבירת עצם ויש דמסיק אילמא דאין
עליו כוית כשר כלל אמאי יש צו משום
שבירת עצם אע"ג דמצי לאוקומי כרצנן
הואיל ואלניבא דרבי קמיפלגי וסבירא
להו כרבי מוקמי למתני' כוותיה:
אחד

האי פסול למ"ד ראו לאכילה האי נמי ראו
לאכילה הוא רב יוסף אמר "כי האי גוונא
דכולי עלמא אין בו משום שבירת העצם
(א) דר' לאקולי קא אתי והאי הא פסול הוא
אלא היתה לו שעת הכושר ונפסל איכא
ביניהו למ"ד כשר יאה כשר הוא למ"ד ראו
לאכילה הא השתא לאו ראו לאכילה הוא
אבי אמר (א) ב"ע כל כי האי גוונא אין בו
משום שבירת העצם מאי טעמא השתא
מזהה הא פסול הוא אלא שבירת העצם
מבעוד יום איכא ביניהו למ"ד כשר הא כשר
הוא למ"ד ראו לאכילה השתא לאו בר
אכילה הוא מיתבי רבי אומר ימנין על מוח
שבראש ואין נמנין על מוח שבקולית על
מוח שבראש מ"ט הואיל ויכול לגוררו
ולתוציאו ואי ס"ד שבירת העצם מבעוד יום
שפיר דמי קולית נמי נתבריה מבעוד יום
ונפקה למוח דידיה ונמנו עליה אמר לך אבי
ולמעמך משחשיכה נמי נייתי גומרתא
וניחות עליה ונקלה ונפקה למוח דידיה ונימני
עליה דהא יתניא אבל (א) יהשורף בעצמות
והמתוך בגדין אין בו משום שבירת העצם
אלא מאי אית לך למימר אבי אמר משום
פקע רבא אמר משום הפסד קדשים דקא
מפסדי ליה בידים דילמא אכיל גורא ממוח
דידיה מבעוד יום נמי גזירה מבעוד יום אטו
משחשיכה רב פפא אמר הכל כי האי גוונא
כ"ע יש בו משום שבירת העצם מאי טעמא
לאורתא מוחיו לאכילה אלא באבר שיצא מקצתו קמיפלגי מ"ד כשר (א) יהא
כשר הוא ומ"ד ראו לאכילה האי לאו בר אכילה הוא כרתניא ר' ישמעאל
בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אמר אבר שיצא מקצתו ושברו אין בו משום
שבירת העצם רב ששת בריה דרב אידי אמר כל כה"ג דכולי עלמא אין בו
משום שבירת העצם דהאי אבר הא פסול הוא אלא שבירת העצם בנא איכא
ביניהו מ"ד כשר הוא ומ"ד ראו לאכילה השתא אינו ראו לאכילה
רב נחמן בר יצחק אמר לכל כי האי גוונא יש בו משום שבירת העצם מאי
טעמא דהא חזי לאכילה דמטוי ליה ואכיל ליה אלא שבירת האליה איכא
ביניהו למ"ד כשר הא כשר הוא למ"ד ראו לאכילה האי אינו ראו לאכילה
ידאליה לגובה סלקא רב אשי אמר הכל כי האי גוונא ודאי אין בו משום
שבירת העצם דהא ודאי אינו ראו לאכילה כלל אלא אבר שאין עליו כוית כשר
איכא ביניהו למ"ד כשר הא כשר הוא למ"ד ראו לאכילה בעינן שיעור אכילה
וליכא רבינא אמר הכל כי האי גוונא לית ביה משום שבירת העצם דבעינן
שיעור אכילה אלא אבר שאין עליו כוית כשר במקום זה ויש עליו כוית כשר
במקום אחר איכא ביניהו למ"ד כשר הא כשר הוא למ"ד ראו לאכילה ר' אומר
שיעור אכילה במקום שבירה והא ליכא תניא בארבעה מיניהו דתניא ר' אומר
בבית אחד יאכל יועצם לא תשברו בו על הכשר הוא חייב ואינו חייב על הפסול היתה לו שעת הכושר
ונפסל כשעת אכילה אין בו משום שבירת עצם יש בו שיעור אכילה יש בו משום שבירת עצם אין בו שיעור
אכילה אין בו משום שבירת עצם הראוי למזבח אין בו משום שבירת העצם בשעת אכילה יש בו משום
שבירת עצם שלא בשעת אכילה אין בו משום שבירת עצם איתמר אבר שאין עליו כוית כשר במקום
זה ויש עליו כוית כשר במקום אחר רבי יוחנן אמר יש בו משום שבירת העצם רבי שמעון בן לקיש
אמר אין בו משום שבירת עצם איתביה רבי יוחנן לרבי שמעון בן לקיש ועצם לא תשברו בו אחד
עצם שיש עליו כוית כשר ואחר עצם שאין עליו כוית כשר מאי אין עליו כוית כשר אילמא דאין עליו
כוית כשר כלל יאמאי יש בו משום שבירת העצם אלא לאו הכי קאמר אחד עצם שיש עליו כוית כשר במקום
זה ואחר שאין עליו כוית כשר במקום זה ויש עליו כוית כשר במקום אחר (קשיא לרבי שמעון בן לקיש) א"ל
לא

האי פסול הוא. שנעשה כפסול דטומאה דמיה היא ציבור אלף
שכאן גזירת הכתוב לפיטורן צו: **האי צר אכילה הוא.** דמתן (לעיל)
דף ע"ו: הפסד שגא בטומאה נאכל בטומאה: **הא כשר.** שיש
עבודתו נהכשר: **מבעוד יום.** שאינו שעת אכילה: **נמנין על**
מוח שבראש. אפילו לא נמנה אלף
על המוח יאל: **ואין נמנין על**
מוח הקולית. מפני שאסור לשזברה
ולתוצאו אלל מוח הראש יכול להוציא
ולגוררו בקיסס דרך האף: **ניתי**
גומרתא. גמלת ונמני עליה עד
שיקב ויציא מוחו: **אלף מאי איס**
לך למימר. אמאי אין נמנין ויציאו
בגמלת: **אבי אמר משום פקע.** שגא
מחמת הגמלת יפקע במקום אחר ואין
זו שריפה אלף שצירה: **ורבא אמר**
משום כפסד קדשים. שמפסד המוח
ושורפו בידים ומוטב שיפסל מאליו.
הכא נמי לענין שצירה מבעוד יום
אע"ג דמדלאורייתא שרי רצנן גזור אטו
משחשיכה: **אבר שילא מקלחו.** חוק
לחומת ירושלים ורצנן לחמוך את היולא
איכא ביניהו: **האי נמי כשר.** שהרי
הפינימי כשר והרי הוא שזכרו ועיבר
משום לא תשברו צו אלף חוקך עד
שמגיע לעצם וקולף עד שמגיע לפק
וחוקך דמתן צמתימין (לקמן דף פ"א):
האי לאו צר אכילה הוא. במקום
שצירה אינו ראוי לאכילה אלל אבר
שיצא כולו דהיינו היתה לו שעת הכושר
ונפסל דכ"ע אין צו משום שבירה
דהשתא מיהא פסול הוא: אליית השא
קרייה עס האומורין מה שאין כן
כשור ועו דכתיב (ויקרא ג) חלבו
האליה ממימה: **רבינא אמר.** אז
ליכא כוית כשר דכולי עלמא אין צו
משום שבירה אלף צאין צו כוית
כמקום שצירה יש צו כוית במקום
אחר איכא ביניהו: **ואינו חייב על**
הפסול. והשתא מפרש ואזיל הי פסול
קא ממעט: **היפה לו שעת הכושר**
ונפסל אין צו משום שבירה העצם
גרסין ורבי אומר גרסין כרישא.
והיינו כרז יוסף. למזבח למעוטי
אליה כרז נחמן צר יחוק. שלל בשעת
אכילה מבעוד יום כדאבי דלמר
מבעוד יום. אחא רבי למעוטי שיעור
אכילה במקום שצירה כריבנא אי נמי
למעוטי אין עליה כוית כרז אשי:
אין צו משום שבירה העצם. דבעינן
שיעור אכילה במקום שצירה: **אמאי**
יש צו משום שבירה העצם. בין לר'
יוחנן בין לרש לקיש כוית בעינן:
כמקום זה. כמקום שצירה:
לא

מסורת הש"ס
(א) [פסול הוא כ"ג].
(ב) חולין דף י"א [מיתוספתא].
(ג) פ"י ה"ו. (ד) [מיתוספתא].
(ה) [ממש כוית הלל נחלן].
מיתמר. (ו) [דף ע"ג פ"א].
הנהגות הב"ח
(א) גב' שצירה העצם
(ב) [דף לאקולי קא חזי].
(ג) שם אבי אמר כל כי
חלית יצא חזי לרבי ליה:
(ד) שם אבי אמר כל כי
האי גוונא כ"ע אין צו
כעצמות. כ"ע אין צו חולין
דף י"א המתוך בעינן
השורף בעצמות עכ"ל:
(ה) שם מ"ד כשר האי
נמי כשר הוא: (ו) חז"ל
ד"ה ה"ג ורבי טפי נתיק
מותרת אכילה:
תורה אור השלם
1. בבית אחי יאכל לא
תוציא מן הבית מן
הקשר חוצה ועצם לא
תשברו בו. שמת יב יב